

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2022-02-17 Nr. 20220217001

DĖL LIETUVOS MOKSLO TARYBOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjunga (toliau – LJMS) reaguodama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. vasario 3 d. paskelbtą nutarimą „Dėl Lietuvos mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“ teikia šias pastabas:

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos mokslo tarybai (toliau – LMT) yra priskirtinos funkcijos teikti siūlymus Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai (toliau – ŠMSM) dėl teisės aktų, reglamentuojančių mokslo ir meno doktorantūrą, projektų (9.6. punktas), organizuoti ir vykdyti doktorantūros, mokslininkų stažuotojų ugdymo vertinimus (9.11), organizuoti ir vykdyti konkursinės mokslo ir meno doktorantūros finansavimą; (9.13) bei reaguojant į tai, kad LMT turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų ir organizacijų, valstybės registru, kitų asmenų, kurių veikla susijusi su valstybės reguliuojama mokslo ir studijų veikla, informaciją, būtiną nustatytioms funkcijoms atlikti; (10.1) bei pasitelkti kitų valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų atstovus ir specialistus sprendžiamoms problemoms nagrinėti; (10.2)

siūlome LMT priskirti ir informacijos rinkimo bei sisteminimo funkciją, ne tik apie jaunuosius mokslininkus apsigynusius disertaciją¹, bet ir apie III pakopos studentų, įstojančiųjų, paliekančiųjų studijas, baigusiujų ir nesiginančiųjų, skaičius. Šiuo metu nėra patikimos informacijos, nes remiantis įvairių tyrimų rezultatais, Lietuvoje doktorantūros studijų nebaigia ir akademinę bendruomenę gali palikti nuo 5 iki 50 procentų doktorantų². Atsižvelgiant į tai, kad vieno studento doktorantūros studijų kaina, Švietimo mokslo ir sporto ministerijai, kaip finansuojančiajai organizacijai, gali siekti 180 000 Eur (ir daugiau). Esant tokiam neapibrėžtumui ir informacijos trūkumui, LMT galėtų rinkti šio pobūdžio informaciją iš doktorantūros studijas vykdančių institucijų, tam, kad remiantis patikimais duomenimis būtų galima spręsti, kokia yra III pakopos studijų kokybė .

Taip pat, siekiant skatinti ekspertinio vertinimo kokybę, norėtume atkreipti dėmesį į 39.5. punktą: „atlieka ekspertinio vertinimo kokybės priežiūrą;“ ir **pasiūlyti jį reformuluoti**: „atlieka ekspertinio vertinimo kokybės priežiūrą ir teikia viešą ataskaitą LMT puslapyje apie naudotas priežiūros priemones ir jų efektyvumo vertinimą““.

LJMS pirmininkė

Salomėja Vanagienė

¹ Ši informacija renkama ir pateikiama puslapyje: <https://db.lmt.lt/lt/perziura/disertacijos/d-db.html> (Žiūrėta: 2022-02-15)

² „2020 m. STRATA parengtoje Mokslo būklės apžvalgoje pateikiama, kad 2012–2019 m. tik 4,6 proc. iš bendro studijuojančių doktorantų skaičiaus nutraukdavo studijas. O štai 2020 m. MTEP ataskaitoje Investicijos į MTEP ir inovatyviosios bei sumaniosios ekonomikos vystymą: pasiekimų, išmoktų pamokų ir išliekančių plėtros poreikių „žemėlapis“ minima, kad „[t]ik pusė doktorantų baigia studijas“. Plačiau žr. Karolina Bagdonė, „Kodėl nereikėtų didinti doktorantų skaičiaus, bet gerinti kokybę“, in: *Humanitariniai mokslai: būklė ir perspektyvos Konferencijos-diskusijos pranešimai, 2021 m. lapkričio 4 d.*, sud. Domas Kaunas, Vilnius: LMA, p. 70–96, http://www.lti.lt/failai/Diskusija.pdf?fbclid=IwAR0UUuWNPnbVOFRDLDYp9nbaMqCN-aVoCRYmthb6EF_noND8QC_TUcKmpE0 (Žiūrėta 2022-02-15).